

Förvaltningsgemensam plan för arbetet med kulturuppdraget

Förvaltning:

Grundskoleförvaltningen

Dokumentets namn:

Grundskoleförvaltningens KULTURPLAN 2025–2028
Förvaltningsgemensam plan för arbetet med kulturuppdraget

Typ av dokument:

Handlingsplan

Beslutsinstans:

Förvaltningsledningen grundskoleförvaltningen

Dokumentägare:

Kultursekreterare, avdelningen för stöd och utveckling

Driftsansvarig avdelning:

Avdelningen för stöd och utveckling

Diarienummer:

GRF-2025-4987

Beslutsdatum:

2025-04

Följs upp:

2028-06

Innehållsförteckning

SYFTE	4
VARFÖR ska vi ha kultur i skolan?.....	4
<i>LGR-22 & LGR4-22</i>	4
<i>Varje elevs bästa skola</i>	4
VAD har vi för resurser att tillgå?	5
<i>Skapande skola</i>	5
<i>Kulturell allemansrätt på skoltid</i>	5
<i>Mer kultur i Malmö och Skåne</i>	6
<i>Kultur i det kompensatoriska uppdraget</i>	6
HUR organiserar grundskoleförvaltningen för elevens likvärdiga tillgång till kultur och estetiska lärmeteroder	6
<i>Skolledare</i>	6
<i>Kulturombud/ kulturgrupp</i>	7
<i>Elever</i>	7
<i>Förvaltningens stab</i>	7
<i>Informationskanaler</i>	8
Långsiktiga MÅL	8
<i>MÅL för kulturplanen läsår 25/26 -- 27/28</i>	8
ANSVARSFÖRDELNING	9
<i>Funktionsansvarig utbildningschef</i>	9
<i>Rektorsreferensgrupp för kultur i skolan</i>	9
<i>Kultursekreterarna på stöd och utvecklingsavdelningen</i>	9
<i>Skolledning och kulturombud</i>	9

SYFTE

Den här planen visar hur grundskoleförvaltningen ska arbeta för att leva upp till skolans kulturuppdrag och ge eleverna en likvärdig tillgång till kultur på sin skoltid. Skolledare och kulturombud bör använda planen som utgångspunkt för sitt inre arbete. Planen ger även riktning för stabens arbete med kulturfrågorna.

Kultur är ett begrepp som har många betydelser. I den här texten avses estetiska uttryck som till exempel teater, konst och litteratur.

VARFÖR ska vi ha kultur i skolan?

LGR-22 & LGRA-22

I läroplanerna finns tydliga och starka skrivningar om hur skolan ska arbeta med kultur. Nedan finns två utdrag från kapitel 1 & 2 i läroplanerna som beskriver skolans kulturuppdrag:

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

Skolan ska ansvara för att varje elev kan använda och ta del av olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.

Kulturuppdraget gäller grundskoleförvaltningens samtliga skolformer/verksamheter: förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.

En konkretisering av texten i läroplanen innebär exempelvis:

- att skolan arbetar med estetiska lärprocesser, som till exempel att med hjälp av drama arbeta med värdegrundsfrågor eller att genom en sång lära sig månaderna
- att skolan erbjuder möjlighet att möta professionella kulturaktörer för att stimulera elevernas eget skapande
- att skolan tar del av stadens kulturutbud till exempel i form av det kostnadsfria utbud som erbjuds från kulturförvaltningen
- och självklart även de estetiska ämnena som ingår i skolans dagliga verksamhet

Varje elevs bästa skola

I grundskoleförvaltningens ramverk för varje elevs bästa skola ges en tydlig riktning till varför skolan behöver organisera för likvärdig tillgång till kultur.

I varje elevs bästa skola

- lyckas varje elev
- lär varje elev utifrån sina förutsättningar
- utvecklar varje elev kunskaper, värden, färdigheter och förmågor för ett aktivt och självständigt liv
- har varje elev framtidstro, förmåga och möjlighet att göra egna val

Att ges tillgång till sin egen kreativitet, att få möta världen genom konstnärliga upplevelser och få pröva olika sätt att uttrycka sig är en bra grund för att förverkliga ovanstående mål.

VAD har vi för resurser att tillgå?

Skapande skola

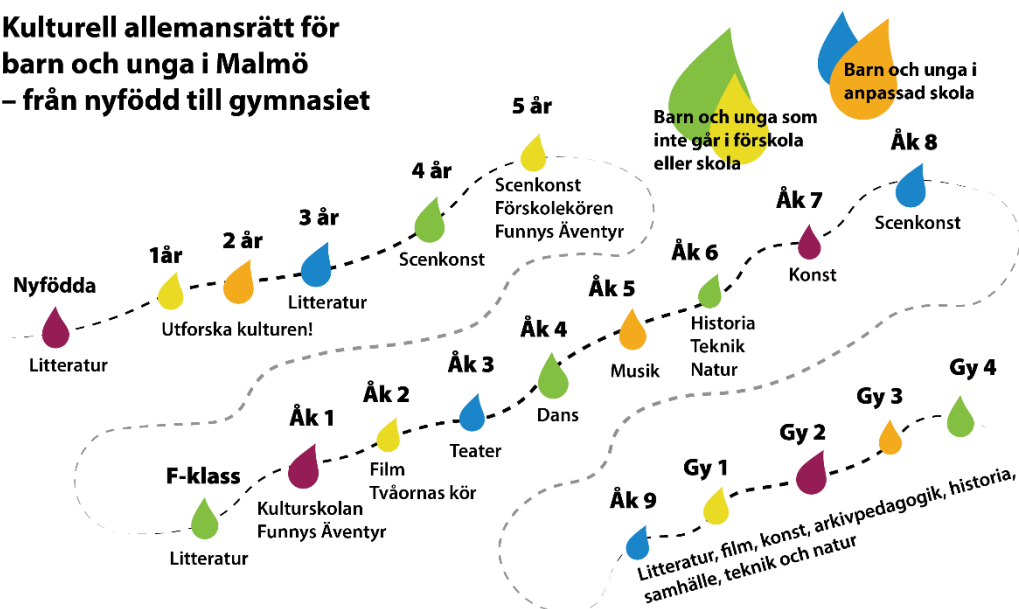
Skapande skola är ett statligt bidrag med syfte att skapa förutsättningar för elever att möta professionella kulturaktörer för att stimulera elevers eget skapande. Malmö stad gör varje år en gemensam Skapande skola-ansökan för de skolor som väljer att vara med. Upplägg och innehåll i Skapande skola planeras och styrs av de enskilda skolorna vilket gör att det kan anpassas efter de lokala behoven och integreras i undervisningen.

Processen för Skapande skola startar med inspirationsdagen SPRAAK som genomförs årligen under hösten. Här möts skola och kulturliv för att inspireras, samtala och starta samarbeten. Elever kan vara med under dagen vilket har betydelse för delaktigheten i Skapande skola-processerna. I januari skriver de skolor som vill vara med sin ansökan som också fungerar som en första planering av kommande aktiviteter. I maj får skolor besked om fördelningen av bidraget och sen genomförs aktiviteterna kommande läsår.

Kulturell allemansrätt på skoltid

Kulturförvaltningen erbjuder Malmös skolor och elever ett varierat utbud inom alla konstarter och för alla åldrar genom den Kulturella allemansrätten. Basutbudet är kulturförvaltningens rättighetsbaserade kulturutbud till Malmös skolor, här garanteras varje elev en upplevelse per år. Erbjudandet organiseras årskursvis där Malmös kulturinstitutioner och de kommunala och regionala scenkonstbolagen möter en årskurs vardera. Kulturförvaltningen köper även in scenkonst från det fria kulturlivet. Basutbudet erbjuds och bokas i evenemangssystemet Kulturell allemansrätt för barn och unga i Malmö, i dagligt tal kallad kulturbokningen. Till alla erbjudanden i basutbudet ingår kulturbuss.

Kulturell allemansrätt för barn och unga i Malmö – från nyfödd till gymnasiet

Utöver basutbudet finns ett valbart utbud i den kulturella allemansrätten. Det valbara utbudet varierar utifrån vad kulturförvaltningens olika verksamheter kan erbjuda. Platser till basutbudet släpps två gånger per läsår, till det valbara släpps platser något oftare.

Mer kultur i Malmö och Skåne

I Malmö och regionen finns en hel del andra intressanta kulturaktörer och utflyktsmål som till exempel Moderna museet, Glimmingehus, Wanås skulpturpark och Kulturen i Lund. Så förutom det som erbjuds skolorna gratis via den Kulturella allemansrätten finns en uppsjö av aktiviteter att ta del av. Information och erbjudanden från externa aktörer publiceras i nyhetsbrev till kulturombuden.

Kultur i det kompensatoriska uppdraget

I skolans kompensatoriska uppdrag ingår det att skapa förutsättningar för alla elever att nå målen med utbildningen. Malmö är en segregerad stad och skolor, liksom andra delar i staden, har ett ansvar att erbjuda verksamhet som inte alla elever självklart möter i sina liv. Kulturförvaltningen och grundskoleförvaltningen samarbetar kring ett antal aktiviteter som har fokus på skolor i socioekonomiskt utsatta områden i Malmö. Några allaktivitetshus finns, förlagda på skolor, med en bred verksamhet och med en ambition att även erbjuda kulturaktiviteter.

På en del av Malmös skolor finns El Sistema, en kör- och orkesterverksamhet, som drivs av Malmö kulturskola. Verksamheten äger rum både på skoltid och efter skolan i skolans lokaler. På någon skola finns även cirkusaktiviteter som organiseras på liknande sätt. Om skolan är intresserad av att skapa ett samarbete med Malmö kulturskola kontaktas kulturskolans ledning.

I den Kulturella allemansrätten erbjuds det verksamhet riktad till fritidshemmen på skolloven. Även denna verksamhet är kostnadsfri och kulturbuss erbjuds för transport till aktiviteten. Kulturskolan erbjuder också en del verksamhet digitalt till fritidshem och anpassad skola som man kan ta del av via deras egen youtube-kanal.

HUR organiserar grundskoleförvaltningen för elevens likvärdiga tillgång till kultur och estetiska lärmeter

Eftersom stora delar av skolans kulturuppdrag är beskrivet i läroplanernas första och andra kapitel är det ett ansvarsområde som vilar på all skolans personal. Icke desto mindre behöver arbetet organiseras och samordnas för att försäkra en likvärdig tillgång till kultur.

Skolledare

Rektorns uppdrag är att skapa förutsättningar för lärare och elever att kunna ta del av det kulturutbud som erbjuds och integrera det i lärandet.

Kulturplanen rekommenderar skolledare att:

- Utse minst ett kulturombud per stadie på skolan som får mandat, förutsättningar och möjlighet att prioritera att driva arbetet i sitt arbetslag eller på sitt stadie.
- Planera så att kulturombuden kan ses regelbundet i en kulturgrupp, här bör även skapande skola-ansvarig ingå.
- Träffa kulturgruppen regelbundet för att kunna ta del av uppföljning och långsiktig planering.
- Gör en lokal kulturplan på skolan för att skapa översikt över vad alla får ta del av under ett år, lägg in kulturarbetet i skolans årshjul.
- Gör eleverna delaktiga i kulturarbetet genom ett kulturråd

Kulturombud/kulturgrupp

Kulturombudens uppdrag är att vara drivkraft i skolans dagliga arbete med kultur.

Kulturplanen rekommenderar kulturombud att:

- Ta del av nyheter om kultur i skolan på Komin och i andra kanaler, sprid informationen till kollegor som en återkommande punkt i lämpligt mötesforum.
- Delta på nätverksträffar och inspirationsdagar.
- Logga regelbundet in i kulturbokningen och följa upp hur skolan bokar platser.
- Om en kollega verkar ha svårt att komma iväg med sin klass hjälp dem att hitta lösningar.
- Skapa en helhetsbild av de estetiska upplevelser och processer skolans elever får ta del av under läsåret, lyft resultat med skolledning och följ upp ev lokal kulturplan.
- Samordna arbetet i eventuell kulturgrupp (lärare) och kulturråd (elever).

Vilka som är kulturombud på respektive skola förmedlas till grundskoleförvaltningens kultursekreterare, som årligen kontaktar skolledningen för att se till att rätt personer finns på kontaktlistan. Kulturombud måste ha ett konto i kulturbokningen och i sin användarprofil kryssat i att de är kulturombud.

Elever

Elevdelaktigheten är en viktig del av skolans demokratiska uppdrag, även när det kommer till vilka kulturaktiviteter eleven ska ta del av. Eleverna kan göras delaktiga genom klassråd, elevråd, biblioteksråd eller kulturråd. En framgångsfaktor är att elever får vara en del av rådet under en längre tid. Skapande skola-bidraget kräver att eleverna görs delaktiga både i framtagande av ansökan, under projekten och i utvärderingen. Inom ramen för Skapande skola i Malmö stad erbjuds även elever möjlighet att delta på inspirationsdagen SPRAAK. Här kan de gå på workshop, samtala med kulturaktörer och prova-på en stor bredd av kulturuttryck.

Förvaltningens stab

För att underlätta skolans arbete med kulturuppdraget finns det kultursekreterare anställda på grundskoleförvaltningens avdelning för stöd och utveckling. Kultursekreterarna har i uppdrag att stötta skolorna och därigenom öka deras egen kapacitet i arbetet med kulturuppdraget.

Förvaltningsledningen har utsett en utbildningschef som funktionsansvarig för frågor rörande kultur i skolan. Funktionsansvarig utbildningschef har regelbunden avstämning med kultursekreterarna på stöd- och utvecklingsavdelningen.

Förvaltningsledningen har även utsett en rektorsreferensgrupp för kultur i skolan bestående av en rektorsrepresentant från varje utbildningsområde. Denna grupp samverkar med kultursekreterarna på stöd- och utvecklingsavdelningen, är beslutande organ för fördelningen av Skapande skola-medel samt dialogpart i frågor rörande den kulturella allemansrätten.

Grundskoleförvaltningen driver i samverkan med kulturförvaltningen en referensgrupp för kultur i skolan bestående av personal från skolverksamheterna. Referensgruppen involverar elever på de skolor där de arbetar och återkopplar deras tankar i vissa frågor. Kultursekreterarna och referensgruppen verkar som dialogpart till den kulturella allemansrätten.

Kulturell allemansrätt på skoltid har en styrgrupp bestående av representanter från alla tre skolförvaltningarna samt avdelningschefer från kulturförvaltningen. Styrgruppen sammanträder en gång per år. Grundskoleförvaltningen representeras av utbildningschef med funktionsansvar kultur i skolan. Delar ur styrgruppen och grundskoleförvaltningen sammanträder också två gånger per år för att diskutera frågor som bara rör grundskoleförvaltningen.

Informationskanaler

På Komin finns all information som behövs för arbetet med skolans kulturuppdrag. Sidan hittas genom att söka på kultur i skolan i sökfältet. Här finns information för stöd i det dagliga arbetet som exempelvis vad som gäller för Skapande skola-bidraget.

Övriga informations- och nyhetskanaler som används är kortnytt, chefsnytt och nyhetsbrev till registrerade kulturombud. I dessa informationskanaler lyfts viktiga datum att komma ihåg som exempelvis sista ansökningsdag för Skapande skola.

För inspiration finns även Pedagog Malmö samt Instagramkontot kulturiskolan_malmo.

Kulturbokningen är evenemangssystemet för Kulturell allemansrätt för barn och unga i Malmö, det ägs och administreras av kulturförvaltningen. När platser erbjuds skickas ett mejl från systemet till mentor för klassen och eventuellt kulturombud. Kontaktuppgifter och klasstorlek hämtas från grundskoleförvaltningens barn- och elevregister. För att kunna boka platser behövs ett konto, alla klassmentorer samt kulturombud bör därför ha ett konto i kulturbokningen.

Långsiktigt MÅL

Långsiktiga mål för grundskoleförvaltningens arbete med kulturuppdraget i enlighet med gällande styrdokument.

- Elever har en likvärdig tillgång till samhällets kulturutbud.
- Elever kan utveckla sin kreativitet och utvecklas genom estetiska uttryck.
- Elever har flera möjligheter att lyckas då estetiska uttryckssätt och upplevelser är integrerade i skolans lärandeprocesser och arbetsmetoder.
- Elever ges inflytande i hur skolan arbetar med kultur.

MÅL för kulturplanen läsår 25/26 -- 27/28

1. Ökat likvärdigt deltagande i kulturutbudet för Malmös elever.

Som basår för jämförelse används statistik från läsår 24/25, bokningar hos kulturförvaltningen samt deltagande i Skapande skola.

Följs upp årligen av funktionsansvarig UC, rektorsreferensgruppen och kultursekreterarna i samråd.

2. Elever får tillgång till estetiska uttryck i sitt lärande.

Kvantitativa mål: 50 lärare ska ha tagit del av fortbildningen Re:flex och 300 lärare ska ha tagit del av andra fortbildande insatser inom området kultur som exempelvis workshops på SPRAAK, bokcirklar eller endags Re:flex.

Följs upp årligen av kultursekreterarna.

3. Tydligare synliggöra skolans kulturuppdrag i det systematiska kvalitetsarbetet i hela styrkedjan, på så väl skol- som huvudmannanivå.

Indikator: Statistik för skolornas deltagande i Skapande skola och Kulturell allemansrätt är tillgänglig i Qlick sense.

Följs upp årligen av funktionsansvarig UC, rektorsreferensgruppen och kultursekreterarna i samråd.

ANSVARSFÖRDELNING

Ansvar för att uppnå målen fördelas enligt nedan.

Funktionsansvarig utbildningschef

För att uppnå mål 1 och 3 ansvarar funktionsansvarig utbildningschef för att:

- möjliggöra för rektorsreferensgruppen att lyfta kulturfrågor i rektorsgrupperna
- tillsammans med kultursekreterarna på staben organisera för information och återkoppling om frågor kring kultur i skola
- representera grundskoleförvaltningen i styrgruppen för Kulturell allemansrätt

Rektorsreferensgrupp för kultur i skolan

För att uppnå mål 1 och 3 ansvarar rektorsreferensgruppen för att:

- terminsvis lyfta frågor kring kultur i de fem rektorsgrupperna och under hela läsåret agera stöd och diskussionspart för rektorskollegor för att öka likvärdigheten
- delge tankar från rektorsgrupperna till kultursekreterarna och funktionsansvarig utbildningschef
- vara tillgänglig för dialog med kulturförvaltningen i frågor rörande den kulturella allemansrätten

Kultursekreterarna på utvecklingsavdelningen

För att uppnå mål 1, 2 och 3 ansvarar kultursekreterarna för att:

- samordna förvaltningens arbete med kulturuppdraget
- fördela överblivna skapande skola-medel till elevgrupper/skolor för att öka likvärdigheten
- samverka med kulturförvaltningen för dialog kring den kulturella allemansrätten
- vara kulturförvaltningen behjälplig med informationsspridning kring den kulturella allemansrätten
- driva kulturombuds nätverket med syfte att informera, fortbilda, dela kunskap och erfarenheter med varandra
- fortsätta att driva Re:flex samt erbjuda endagsvariant till intresserade skolor
- samverka med avdelningen Kvalitet och myndighet för att ta fram en applikation i Qlick Sense
- årligen ta fram kulturrapport med statistik till rektor för varje enskild skola

Skolledning och kulturombud

För att bidra till mål 1 bör skolledare och kulturombud följa kulturplanens rekommendationer (se sidan 6 och 7).